

**Ата-аналарға кеңес беру
"Балалармен тәжірибе жасаңыз"**

Бала - қоршаған әлемнің табиғи зерттеушісі. Әлем балаға өзінің жеке сезімдері, іс-әрекеттері, тәжірибелері арқылы ашылады. Осының арқасында ол келген әлемді біледі. Ол қолынан келгеннің бәрін – көзімен, қолымен, тілімен, мұрнымен үйренеді. Ол тіпті ең кішкентай жаңалыққа қуанады. Мектеп жасына дейінгі балалар табиғаты бойынша қоршаған әлемнің ізденімпаз зерттеушілері болып табылады. Мектепке дейінгі жаста олар осы әлемді тану қажеттіліктерін дамытады, олар іздеу, зерттеу қызметі түрінде ойлаудың өнімді түрлерін дамытатын "жаңаның ашылуы» болып көрінеді. Балаларға арналған Эксперимент-бұл мектеп жасына дейінгі балалардың жаратылыстану идеяларын оқыту және дамыту әдістерінің бірі. Тәжірибелік іс-әрекет барысында мектеп жасына дейінгі бала бақылауды, ойлауды, салыстыруды, сұрақтарға жауап беруді, қорытынды жасауды, себеп-салдар байланысын орнатуды, қауіпсіздік ережелерін сақтауды үйренеді. Эксперимент барысында мектеп жасына дейінгі бала өзіне тән қызығушылықты қанағаттандыруға, көптеген қызықты сұрақтарға жауап табуға мүмкіндік алады: неге? Неге? Қалай? Егер не болады? Өзін ғалым, зерттеуші, ашушы сияқты сезіну.

Қарапайым тәжірибелер мен эксперименттерді үйде де ұйымдастыруға болады.

Бұл көп күш жұмсауды қажет етпейді, тек тілек, аздап қиял және, әрине, кейбір ғылыми білім. Пәтердегі кез-келген орын эксперимент үшін орын бола алады.

Жуынатын бөлме: баланы жуу кезінде сабын судың, сабынның қасиеттері, заттардың ерігіштігі туралы көптеген қызықты нәрселерді біле алады. Мысалы: қайсысы тезірек ериді: теңіз тұзы, ваннаға арналған көбік, қылқан жапырақты сығынды, сабын бөліктері және т. б.

Ас үй-бұл ребнок ата-анасына, әсіресе анасына тамақ дайындаған кезде кедергі жасайтын орын. Егер сізде екі-үш бала болса, жас физиктер арасында жарыс ұйымдастыруға болады. Үстелге бірнеше бірдей көзілдірік, төмен су ыдысы және әртүрлі өлшемдер мен түстердегі көбік губкаларын қойыңыз. Ыдысқа шамамен 1,5 см су құйыңыз, балаларға губкаларды суға салып, қайсысы көбірек су жинағанын болжаңыз. Суды пісірілген банкаларға сығыңыз. Кім көп? Неліктен? Сіз губкаға қалағаныңызша су ала аласыз ба?

Бала сурет салады. Оның жасыл бояуы таусылды. Оны осы бояуды өзіңіз жасауға тырысыңыз. Оның қалай әрекет ететінін, не істейтінін қараңыз. Араласпаңыз немесе кеңес бермеңіз. Ол көк және сары бояуды араластыру керек деп болжай ма? Егер ол сәтсіздікке ұшыраса, екі бояуды араластыру керек екенін айтыңыз. Сынақ пен қателікке қарағанда дұрыс шешім табыңыз.

Эксперимент ойын сияқты-мектеп жасына дейінгі баланың жетекші қызметі. Эксперименттің мақсаты-балаларды қоршаған әлемді тануда бір сатыдан бір сатыға көтеру. Бала өзіне жүктелген мәселелерді шешудің ең жақсы әдісін анықтауға және туындаған сұрақтарға жауап табуға үйренеді.

Ол үшін кейбір ережелерді сақтау қажет:

1. Эксперименттің мақсатын қойыңыз (біз не үшін тәжірибе жасаймыз)
2. Материалдарды таңдаңыз (тәжірибе жасау үшін қажет нәрсенің тізімі)
3. Процесті талқылаңыз (эксперимент жүргізу бойынша қадамдық нұсқаулар)
4. Қорытындылаңыз (күтілетін нәтиженің нақты сипаттамасы)
5. Неге екенін түсіндіріңіз? Балалар үшін қол жетімді сөздер.

Есіңізде болсын!

Эксперимент жүргізу кезінде бастысы - Сіздің және сіздің балаңыздың қауіпсіздігі.

Біз баламен үйде жасауға болатын бірнеше қызықты эксперименттерді ұсынамыз

